

Přehled bohoslužeb v únoru 2019

2. 2. (20. 1.)	Sobota	Ctih. Euthymia Velikého; mučedníků Inna, Pinna a Rimma	Sv. liturgie – 7.30 Večerní – 18.00
3. 2. (21. 1.)	Neděle	36. neděle po Padesátnici, hlas 3. Ctih. Maxima Vyznavače, ctih. Maxima Řeka	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
7. 2. (25. 1.)	Čtvrtek	Sv. Řehoře Teologa, patriarchy cařihradského; Svátek ikony Přesvaté Bohorodice „Utiš můj zármutek“	Akathist - 18.00
9. 2. (27. 1.)	Sobota	Přenesení ostatků svt. Jana Zlatoústého	Sv. liturgie – 7.30 Večerní – 18.00
10. 2. (28. 1.)	Neděle	37. neděle po Padesátnici, hlas 4. Sv. novomučedníků a vyznavačů ruských Ctih. Efréma Syrského	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
11. 2. (29. 1.)	Pondělí	Přenesení ostatků svt. muč. Ignátia Bohonosce	Večerní – 18.00
12. 2. (30. 1.)	Úterý	Sbor třech učitelů a hierarchů: světitelů Basila Velikého, Řehoře Teologa a Jana Zlatoústého	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
14. 2. (1. 2.)	Čtvrtek	Sv. muč. Trifona; předvečer svátku Obětování Páně	Večerní – 18.00
15. 2. (2. 2.)	Pátek	Svátek Obětování Páně Setkání Pána a Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista se Simeonem Bohopříjemcem (po sv. liturgii svěcení svíček)	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
16. 2. (3. 2.)	Sobota	Sv. Simeona Bohopříjemce a prorokyně Anny; svt. Nikolaje, apoštolům rovného, arcibiskupa japonského	Sv. liturgie – 7.30 Večerní – 18.00
17. 2. (4. 2.)	Neděle	Neděle o celném a farizeovi (hlas 5.) Ctih. Isidora Pelusiotského	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
23. 2. (10. 2.)	Sobota	Svt. muč. Charalampia a s ním umučených	Sv. liturgie – 7.30 Večerní – 18.00
24. 2. (11. 2.)	Neděle	Neděle marnotratného syna (hlas 6.) Světitele a muč. Vlasia (Blažeje) Sevastijského; spravedlivé císařovny Theodory, obnovitelky uctívání svatých ikon	Jitřní – 7.00 Sv. liturgie – 9.00 Večerní – 18.00
25. 2. (12. 2.)	Pondělí	Svátek Iverské ikony Přesvaté Bohorodice	Akathist - 18.00

Program bohoslužeb najdete také na internetové stránce:

WWW.PRAVOSLAVBRNO.CZ

Nebezpečí na cestě k živé víře

Jeromonach Serafím (Rose)

Nyní si můžeme říci o nebezpečích, které nás čekají na cestě k živé a hluboké pravoslavné víře. Když nasloucháme některým našim rozhovorům, bylo by možno si myslet, že stačí jen zahořet horlivostí k Pravoslaví a dílo je hotovo: Už jsi v Nebeském Království. Avšak k naší lítosti máme protivníka – ďábla, a když uděláme krok, on ho udělá také, i tu i tam. Nyní vám řeknu něco o třech směrech, odkud můžeme očekávat jeho úder, což nám také pomůže lépe pochopit to, co je skutečné křesťanství.

První nebezpečí číhá na toho, kdo začíná číst pravoslavné knihy a zamilovává si je, avšak poté chybuje, když ono přečtené začíná hned aplikovat ve svém vlastním životě. Svt. Ignátij Brjančaninov (kterého lze spolu se svt. Theofanem Zatvornikem nazvat duchovním majákem v nynějším světě), napsal knihu nazvanou *Přínos dnešnímu mnišství*, a právě k jeho poučným slovům je třeba, aby nastavil své uši každý pravoslavný křesťan naší doby. Tento světec ve své knize varuje nezkušené čtenáře před nadměrným zanícením z příkladů a životů svatých otců a asketů: *Neboť jinak, píše svt. Ignátij, neuskutečnitelný sen o dokonalosti zcela zastíní a zatmí skromné úkoly a cíle každodenního křesťanského života* (10. kap.).

Toto je velmi rozšířený neduh. Tak například. Přemýšlíme o duchovním zápase poustevnického života a hned na blízku, přímo před nosem, někdo upadl do těžkostí. Nám však nepřijde ani na mysl, abychom mu pomohli. Anebo z pozice povýšeného křesťanství začínáme druhé ponížovat a zapomínáme na křesťanskou lásku a dobrotu, bez nichž je všechna ta naše povýšenost bezcenná. Je třeba se naučit, jak aplikovat učení svatých Otců, ale rovněž i samotné Sváté Písmo podle naší (duchovní) úrovně, našeho stavu a také v souladu s praktickými okolnostmi. Duchovní život není teorií ani algoritmem. Vše, co poznáváme v Pravoslaví, je třeba, aby vešlo, vrostlo do našeho života. Stává se někdy, že čteme o hesychasmu, o Ježíšově modlitbě, kterou s horlivostí začneme pronášet, ale jinak zůstáváme tak jako dříve slepými ke svým vlastním zhoubným vášním a hluchými k potřebám bližního, ačkoli tuto praxi bylo třeba si osvojit ještě dříve, než jsme se přistoupili k hesychasmu. Každý musí číst knihy podle svých sil a úrovně přípravy, je třeba, aby je četl bez fantazie, s pokorou a s jasným poznáním toho, že jsme velmi náchylní vůči vlivům tohoto světa a že jsme vzdáleni od křesťanské dokonalosti.

Druhé nebezpečí či nemoc dnešního Pravoslaví je těsně spojená s tou první, neboť jde o nemoc dodržování pravidel. Do jisté míry je to přirozená reakce všech, kterým se právě otevřely oči ke křesťanské víře a duchovnímu životu, neboť čím více se učí a poznávají pravoslavné učení a zvyky, tím jasněji před nimi vyvstávají omyly a chyby jejich dřívějšího života, a o to silněji si přejí napravit sebe, ale i své dřívější omyly. Toto je samozřejmě vnímáno jako něco dobré a chvályhodné, ale nejprve je třeba přemoci formalismus. A tady také vzniká množství nových chyb, zejména kvůli pýše, kterou v sobě nalézt je pro všechny tak velmi těžké. Když jste ale pevně přesvědčeni o své vlastní pravosti a neustále opravujete druhé, jestliže nalevo i napravo citujete kánony, abyste dokázali přestoupení ostatních, pokud vždy dáváte najevo, že jen vy víte

vše lépe než ostatní – pak jste se nakazili tímto *virem dodržování* (pravidel). Podle těchto symptomů lze poznat duchovní nezralost, která za normálních podmínek postupně odchází podle míry duchovního růstu každého člověka.

K velké lítosti však v dnešní době, kdy duch zesvětštění otravuje a tráví dokonce i církevní život, dochází u mnohých věřících k chronické a nevléčitelné formě *dodržování pravidel*.

Mnozí bojovníci za pravoslaví pak mohou sami na sebe vztáhnout slova jedné ruské stařenky, která o jednom aktivistovi z nově obrácených Američanů řekla: „Pravoslaví je u něho více než dost, jen to křesťanství tam není vidět...“

K Pravoslaví, kterému schází Kristus, se vztahuje i jedno velice rozšířené pojmenování, kterým je „farizejství“. Pro Farizea, který po hlavě skočil do formalismu, do písmen a slov církevních zákonů, mizí spojení s (pravoslavným) životodárným duchem, duchem pravého křesťanství. Nechtěl bych nikoho nějak zvláště kritizovat, neboť my všichni, tak či onak, strádáme touto nemocí. Mým cílem je, abych vás upozornil a varoval před takovýmto nebezpečím, varoval vás před ztrátou kontaktu s drahocenným pokladem, který Církev zachovala pro naši spásu až do dnešních zlověstných časů.

Dokonce i v umírněné, čili ne zcela nevhodné formě, duch dodržování pravidel jen a pouze kvůli samotnému dodržení nějakého pravidla, se zdá být zcela neplodným. Jako příklad vám mohu ukázat našeho dobrého známého, jednoho athoského mnicha ze skupiny tzv. Zélotů. Celkově, na rozdíl od jiných, je vzdálen fanatismu: uznává blahodatnost svatých Tajin (místních) pravoslavných církví sloužících podle nového stylu, přijímá dokonce požehnání od našeho duchovenstva a další. Avšak ve věci hlavního principu zélotství, který spočívá v liturgickém obecenství, toto dodržuje zcela striktně a především tak, že se vyhýbá obecenství nejen s archijereji Konstantinopolského patriarchátu a s těmi, kdož jsou s nimi v obecenství, ale také se všemi těmi, kteří se mohou tak či onak do obecenství s nimi nějak dostat. V souladu s touto logikou je pak například celá Ruská pravoslavná církev v zahraničí v jeho očích nakažená, a to z důvodu mnohých liturgických obecenství s jinými pravoslavnými církvemi. A protože v naší době je tento jím požadovaný stupeň čistoty prakticky nedostižitelný, zůstává tento mnich jen v obecenství se svým knězem a s nevelkou skupinkou athoských mnichů, neboť podle jeho názoru je celá Pravoslavná církev *poskvrněna*.

Co se dá dělat, může to tak opravdu být, že na zemi zbyla už jen hrstka ochránců zcela *přísného* a *čistého* Pravoslaví. Ale aby na celém světě bylo jen několik desítek pravoslavných křesťanů, s nimiž je možné udržovat jednotu víry a svatého Přijímání, tak to podle mne možné není. Je jasné jako den, že toto je slepá ulička. Dokonce, i když rozum bude souhlasit s takovýmto formálním „pravoslavím“, věřící srdce ho nikdy nepřijme, neboť v něm schází pravý křesťanský život. Je třeba hledat a nacházet způsoby, méně se strachovat kvůli (ne)dodržení všeho a více se obávat o samu podstatu, základ Pravoslaví.

Výše zmiňovaná *nemoc dodržování pravidel* o sobě dává znát i v drobnostech. Je dobré, že dáváme přednost ikonám tradičních byzantských vzorů. Avšak je špatné, když demonstrujeme opovržení současnými ikonami akademického stylu, které se u nás v mnohých chrámech

zachovaly. To samé je pak nutno říci také o církevním zpěvu, o architektuře, o pravidlech půstu, o klečení při bohoslužbách a mnoha dalších věcech. Když pečujeme o to, abychom dle možností zachovali přijatá pravidla, nesmíme zapomínat na to, že vnější stránky Pravoslaví mají smysl jen tehdy, když je za nimi duch skutečného, pravého křesťanství, o kterém hovoří svt. Tichon Zadonský: *Ohlédněme se a zkusme sami sebe, zda jsme křesťany podle slov apoštolských: „Sami sebe zkoušejte, jste-li ve víře.“ (2 Kor. 13,5). Bez víry být křesťan nemůže. Považujeme se za křesťany, ale zdali uvnitř nosíme pravé křesťanství? Protože vše, co je vnější, bez vnitřního naplnění, je ničím. Vnější příznaky bez samotné pravdy jsou lží, pokrytectvím a licoměrností. Všichni se chválíme svojí vírou, ale zdali činíme skutky víry tak, jak to každému říká apoštol?: „Ukaž mi víru ze svých skutků...“ (Jk 2,18) Nazýváme se křesťany ve jménu Krista, ale zdali jsme ukřižovali své tělo s jeho vášněmi a žádostmi tak, jak se sluší na křesťany, kteří věří v ukřižovaného Krista? Antikrist v Legendě Vladimíra Solovjova, aby k sobě přitáhl pravoslavné věřící, otevírá muzeum křesťanských starožitností. Není vyloučeno, že vzezření samotného Antikrista (viz Zj 13, 13–14) bude v přísně tradičním byzantském stylu... I nad touto smutnou eventualitou je třeba se zamyslet.*

A nakonec tu je třetí nebezpečství, o kterém pohovořím jen krátce, neboť pro naši Církev není našťestí charakteristické. Řeč jde o takzvaném *charismatickém hnutí*¹. Usilovné získávání Ducha Svatého podle jedné či druhé protestantské metodologie. Zde je tolik naduté samolibosti, která je známá v pravoslavných pramenech jako příznak duchovního sebeklamu (tzv. prelesti)², že hovořit o tom není třeba, protože s Pravoslavím tady nenajdeme nic společného.

Vyvarujte se proto „ducha dokonalosti a správnosti“!

Někteří lidé si myslí, že oni dělají vše tak, jak se má, tak, jak je to ustanoveno: správně se žehnají, správně stojí, správně si češou vlasy..., avšak bez bolesti v srdci se nelze přiblížit k Bohu, bez ní se nelze dotknout Boha.

Jeromonach Serafim (Rose)

Zdroj:

https://azbyka.ru/otechnik/Serafim_Rouz/opasnosti-na-puti-k-zhivoj-vere

¹ Charismatické hnutí je takové hnutí, které vzniklo v 60. letech 20. století v anglikánské, lutheránské a římskokatolické církvi. Vyznačuje se intenzivně zakoušenou emocionalitou. Mezi základní charakteristiky charismatického hnutí patří zkušenost s působením Ducha Svatého skrze dary Ducha, za které se považuje: služba, schopnost vyučovat, proroctví, uzdravování, modlitba v jazycích, evangelizace a rozlišování.

² Lež, obelstění, sebeklam – podle církevně slovanského slova *Прелесть*, kde základem je slovo *lest*, tedy lež. Významově pak toto slovo označuje sebeklam, sebeobelstění, lhaní sobě sama. Člověk si v tomto duchovním stavu myslí, že se nachází na správné cestě, ale ve skutečnosti jde po cestě nesprávné, duši zhoubné.

PRAVOSLAVNÝ CHRÁM SVATÉHO VÁCLAVA V BRNĚ GORAZDOVA 8

Farní úřad: Úvoz 62, 602 00 Brno www.pravoslavbrno.cz e-mail: pravoslavbrno@volny.cz

